

**Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының
«Бейімбет Майлин ауданы білім бөлімінің
Сапар Ерғалиев атындағы жалпы білім беретін мектебі» КММ**

БЕКІТЕМІН:

Басшы: Коскадамова Т.Ш.

«__»____2024 ж.

Келісемін:

БТІЖО: Қабылдина М.Д.

«__»____2024ж.

**«Ұлттық ойын» секциясының жұмыс
жоспары**

Пән: Дене шынықтыру

Пән мұғалімі: Орынбай Т.О

Түсінік хат

Қоғамымыздың іргетасын нығайту үшін бүгінгі жастарға үлгілі, өнегелі тәрбие беру - қазіргі міндеттердің бірі.

Оқушыда жалпы адамзаттық құндылықтар мен адамның айналадағы дүниемен жеке тұлғалық қатынасын (этикалық, эстетикалық, адамгершілік тұрғысынан) тәрбиелеу мақсатын халқымыздың мәдени рухани мұрасының, салт-дәстүрінің озық үлгілерін оның бойына дарыту арқылы жүзеге асыруға болады. Осымен байланысты бағдарлама халқымызға тән әдептілік, қонақжайлық, мейірімділік, т.б. сияқты қасиеттер, табиғатқа деген қарым-қатынасындағы қазақ халыққа тән ерекшеліктер. Жас ұрпақ қазақ халқының мәдениетімен, асыл мұраларымен ұлттық әдебиеттер арқылы танысып келеді. Халық ойынды тәрбие құралы деп таныған. Ойынды сабақта қолдану оқушылардың ой-өрісін жетілдірумен бірге, өз халқының асыл мұраларын бойына сіңіріп, кейінгі ұрпаққа жеткізе білу құралы.

Тоғызқұмалақ ойыны-өте қызық әрі терең ойлауды талап ететін, халқымыздың даналығын көрсететін ұлттық ойындарының бірі. Халқымызбен бірге жасасып келе жатқан тоғызқұмалақ ойыны қазір кең тарап, дамып, жетіліп келеді.

Халық педагогикасының адам, отбасы, өскелең жас ұрпақты тәрбиелеу туралы арман-мақсаттарын, орныққан пікірлерін, ұсыныстарын қамтып көрсететін педагогикалық идеялар мен салт-дәстүрлері өткен мен қазіргінің арасындағы байланысты көрсетеді.

«Тоғызқұмалақ» спорттық үйірменің бағдарламасы 3-11 сыныптар оқушыларына арналып құрастырылған. Аптасына 4 сағаттан өтеді, жылына 136 сағат қарастырылған.

Бағдарламаны жүзеге асырудың мақсаттары, міндеттері мен бағыттары

«Тоғызқұмалақ» спорттық үйірмесінің мақсаты:

- Ұлттық өнерімізді әрі қарай дамыту, насихаттау;
- өсіп келе жатқан жасөспірімдерге үйрену, өз бетімен айналысуға баулу;
- балаларды логикалық ойлауға, математикалық ықшам сақтау әдістеріне үйрету;
- ойынға деген қызығушылықтарын арттыру арқылы қатысушылардың санымен, сапасын өсіру.

«Тоғызқұмалақ» спорттық үйірмесінің міндеті:

- «Тоғызқұмалақ» сабақтарына міндетті түрде қатысу;
- өзінің даярлығын арттыру және спорттық шеберлігін жетілдіру;
- спорттық бұқаралық бағытта өткізілетін шараларға белсене қатысу;
- мұғалімнің нұсқау кеңестерін пайдалана отырып, жаттығуларды өз беттерімен орындау;
- тоғызқұмалақ теориялық білімінің талаптарын білу және тәжірибе жүзінде қолдану

«Тогызқұмалақ» спорттық үйірмесінің бағыттары мен сабақтарына қойылатын талаптар:

•

- оқушыларға жан-жақты да тиянақты білім беруді қамтамасыз ету, бұл орайда олардың денсаулығын нығайту;
- сабақтың білімділік және нұсқаулық бағыттылығын ескеру;
- оқушылардың бойында тоғызқұмалақпен өзбетімен шұғылдануға қажет дағдылар мен икемділіктерді қалыптастыру;
оқушылар өздігінен шұғылдануға арналған тапсырмаларды сабақта алады;
- баланың рухани қабілеттілігін ашу және дамыту,
оның қоршаған ортада өзіне ықпалындауы үшін барынша қолайлы жағдайлар жасау.

«Тоғызқұмалақ» спорттық үйірмесінің тақырыптық жоспары

№	Тақырыбы	Теориялық сабақ	Айы, күні
1	Тоғызқұмалақ ойынының қағидасы, заңдылықтары, сөздігі.	2	
2	Тоғызқұмалақ ойынының ережелері, ойынның сипаты, мақсаты.	2	
3	«Тұздық» жариялау		
4	Ойын бастамалары	1	
5	Жүрістерге түсінік	1	
6	Жүрістердің бастаулары, дебюттер	1	
7	Тұздықты беру жолдары	1	
8	2 құмалақ ұтып алуға арналған есептер	1	
9	3 құмалақ ұтып алуға арналған есептер	1	
10	5 құмалақтан 2 құмалақ ұту тәсілін үйренді	1	
11	7 құмалақтан 3 құмалақ ұту тәсілін үйренді	1	
12	4 құмалақ ұтып алуға арналған есептер	1	
13	8, 10 құмалақтан 4 құмалақ ұту тәсілін үйренді	1	
14	5 құмалақ ұтып алуға арналған есептер	1	
15	Тұздық арқылы 5 құмалақ ұту тәсілін үйренді	1	
16	Тоғызқұмалақ тактикалары	1	
17	Байлау қою	1	
18	Айырбасқа шақыру	1	
19	Классикалық , қырғыз нұсқасы	1	
20	Атсырау жүрісті санау	1	
21	Ойын соңы	1	
22	Құмалақ аз болғанда жүріске ойнау	1	
23	Жүріс санын есептеу жолдары	1	
24	Тең, жеңіліс, жеңіс ойындары	1	
25	«Атсырау» ережесі	1	
26	Ойын ережелерінің танымдық мәні	1	
27	Ойынның жазу үлгісі	1	
28	Нотация	1	
29	Жарыстар кезінде ойынды арнайы қағазға жазу	1	
30	Өз партияларын талдау	1	
31	Ойынды арнайы қағазда жазып ойнау тәртібі	1	
32	Жай және шабытты жүріс	1	
33	Партиялар талдау	1	
34	Жүрістерді қысқарту жолдары	1	
	Барлық сағат саны	34	

Ұлттық ойын үйірмесінің жұмыс кестесі

№	Спрот түрі	Өткізлеттін күні	Өтілетін уақыты	Жауапты
1	Ұлттық ойын	Дүйсенбі	16:30-17:50	Орынбай Т.О
2	Ұлттық ойын	Сәрсенбі	17:30-18:50	Орынбай Т.О

Ұлттық ойын үйірмесіне қатысушылар тізімі

№ р/с	Оқушының аты жөні	Сынып	Туған жылы
1	Ниязбек Еркнат Айбатырұлы	8	2010
2	Кеңес Нұрмұхаммед Асланұлы	8	2011
3	Мухамбетова Бану Танатовна	8	2010
4	Тұңғышбай Нұрсая Мейрамханқызы	8	2010
5	Адилова Улжан Ерболовна	8	2009
6	Оракбай Адеми Ерболқызы	7	2012
7	Сейткали Наргул	10	2008
8	Досынбай Нұрасыл Бакытжанұлы	9	2009
9	Ниязбек Әділет Айбатырұлы	4	2015
10	Төлеген Жанайым Азаматқызы	4	2014
11	Берік Нұрнияз Мархабатұлы	5	2013
12	Ноянов Жаныбек Сағынович	5	2013
13	Сағынбек Нұрасыл Серікұлы	4	2015
14	Жақсылық Назгүл Мақсатқызы	4	2015
15	Саукен Нұрислам Нұрсұлтанұлы	4	2014

